

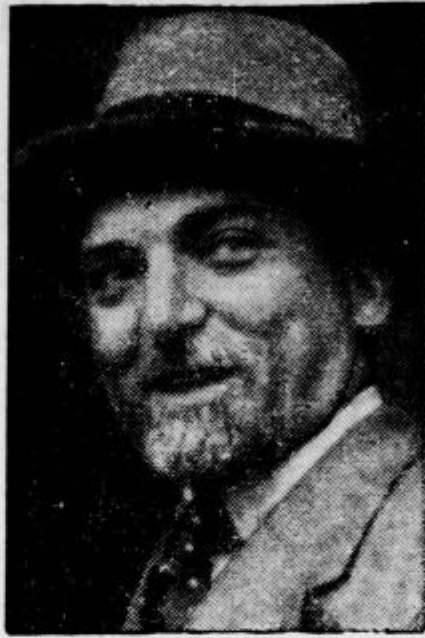
V Londonu rešujejo problem nevmešavanja

Angleški zun. minister Eden

Francoski veleposlanik Corbin

Italijanski poslanik Grandi

Veliki mufti

Mož, ki igra vodilno vlogo v sedanjih arabskih nemirih

V sedanjih težavah, ki jih imajo Angleži v Palestini, se neprestano ponavlja naslov palestinskega velikega muftija. Prav te dni so o njem poročali, da se je mož rajši umaknil z begom v Sirijo, nego da bi se dal ujeti po Angležih.

Palestinski veliki mufti in mufti jeruzalemski je Hai Amin Efendi Al Husein. Ni še znano, ali mu bo po njegovem begu mogoče še nadalje iz varne razdalje voditi arabsko opozicijsko gibanje proti angleškemu delitvenim načrtom v Palestini. To je odvisno pač v prvi vrsti od Francije, ki izvaja nad Sirijo mandatno oblast in ki ji v sedanjem položaju gotovo ne bi šlo v račun, da bi se na kakršen koli način zamerila Angliji. Vendar pa je treba upoštevati, da ima tudi Francija v Siriji težave z Arabci in se jim ne sme preveč zameriti. Že doslej so se vse niti arabskega odpora proti Angležem stekale v Damasku in francoska oblast jih ni hotela opaziti.

Hai Amin je razmeroma mlad mož in šteje šele 37 let. Pripada ugledni arabski rodbini. Njegov dosti starejši brat si je izbral kariero mohamedanskega dostojanstvenika in si je pridobil tudi položaj velikega muftija. Hai Amin je študiral na stari mohamedanski univerzi v Kairu, delal je pridno in se je učil zlasti jezikov, tako da obvlada poleg arabščine zlasti turščino, francosčino in angleščino. Zanimal pa se je zelo tudi za politiko in je prišel zgodaj v dotik s krogi, ki so na podlagi angleških vojnih obljub delovali za popolno arabsko neodvisnost.

Angleži so postali nanj kmalu pozorni. Vedeli so, da je postal duša tega gibanja, ki je zahtevalo, naj se angleške obljube izpolnijo, gibanja, ki je zavoljo tega nujno prišlo v spor z Anglijo. V Jeruzalemu je Hai Amin nadaljeval svojo protiangleško politiko in l. 1920. je zavoljo nje prvič pri-

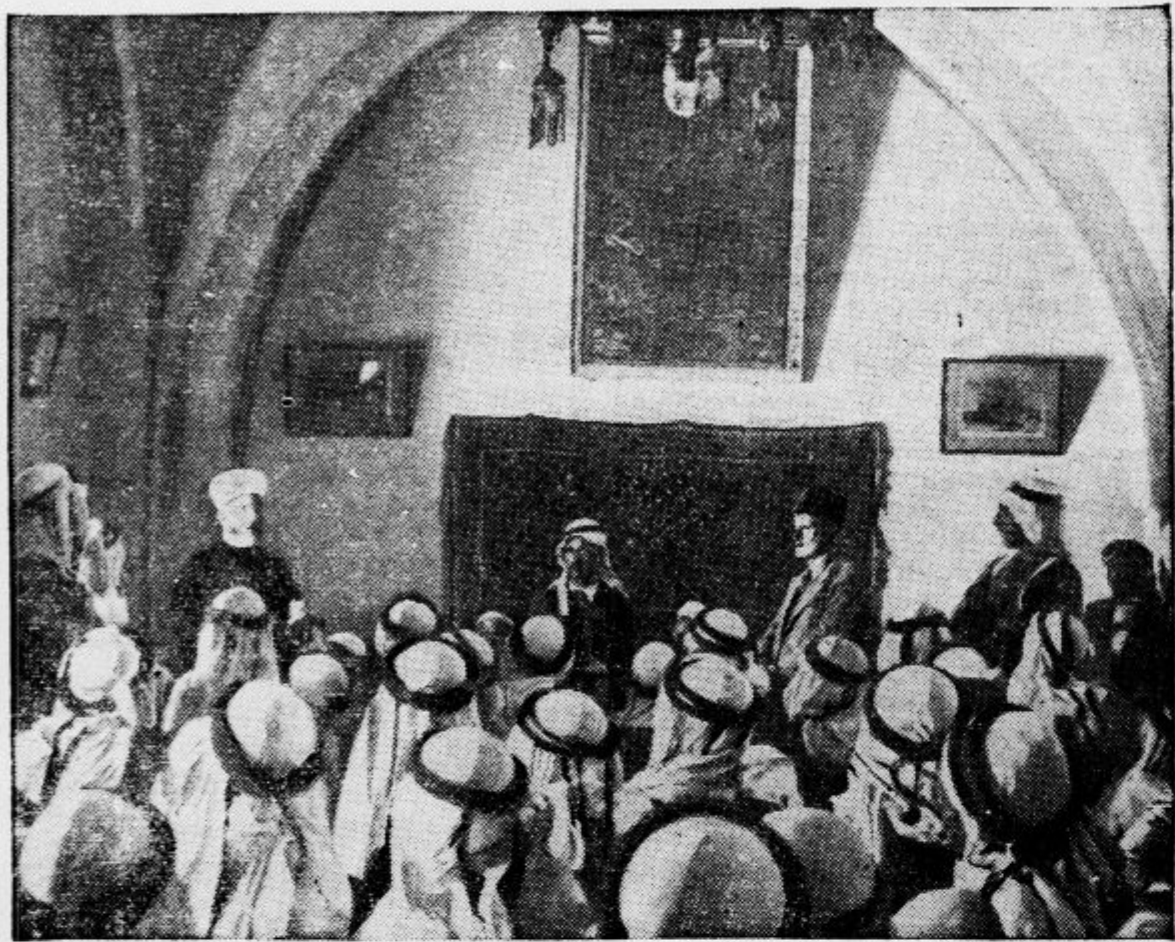
šel v neugoden položaj. Angleška policijska oblast v Palestini ga je aretirala in postavila pred sodišče, ko ga je zalotila na tako zvanih ilegalnih poteh. Obsodili so ga za deset let v ječo. Te kazni pa ni Hai Amin nikoli odsedel. Uspelo mu je, da je pravočasno odnesel pete v Transjordanijo, kjer je nadaljeval svoj boj proti Angliji.

Kmalu potem je sir Herbert Samuel, angleški višji komisar za Palestino izdal amnestijo za politične zločince. Število aretiranih Arabcev je bilo med tem tako naraslo, da niso vedeli, kam bi jih njimi. Angleška mandatna vlada je tudi menila, da bo pomilostitev vplivala na arabske kroge pomirjevalno. Takoj se je Hai Amin vrnil v Jeruzalem, kjer je znova začel s svojim starim delovanjem. Arabci so ga v pravem triumfu sprejeli v palestinsko prestolnico. Njegov nepopustljivi boj za arabsko neodvisnost ga je bil med njegovimi rojaki napravil slavnega.

V tem času je njegov brat umrl. Bilo je mnogo kandidatov za sedež velikega muftija, ki ni zvezan samo z velikimi dohodki, temveč tudi z vodilno vlogo med Arabci. Neopojljivo je to, da je baš angleška mandatna oblast podpirala njegovo kandidaturu. Sir Samuel Herbert menda ni imel pravega pojma o pomenu mladega moža, morda se je tudi nadejal, da bo visoki položaj napravil Haia Amina pomirljivejšega.

Nič takšnega se ni zgodilo. Mladi in med Arabci zelo priljubljeni veliki mufti ni niti od daleč mislil na to, da bi se dal izkoristiti kot karta v angleški igri. Nasprotno: njegov položaj mu je dal še več možnosti, da je razvil politično propagando, ki ga je sedaj ponovno pregnala iz domovine in ga napravila v islamskem svetu še dosti bolj popularnega, nego je bil doslej.

Veliki mufti med svojimi verniki

Sedanji odpor arabskega življa proti Angležem je zanetil veliki mufti, vrhovni verski poglavar muslimanskega prebivalstva. Na sliki vidimo velikega muftija med svojimi verniki v mošeji

Milijonarska gesla

Kaj mislijo velebogataši o bogastvu

Neki francoski list je pred nedavnim vprašal več milijarderjev, kakšna gesla jih vodijo na življenjski poti in do uspehov. Hearst, gospodar velikanskega ameriškega koncerna je odgovoril: »Nad mo' pisalno mizo visj napie: Pridnost, častihlepnost in zaupanje so pogoj za uspeh. Ta življenjska modrost je videti morda banalna, pomeni pa jedro mnogoletnih izkušenj in se je v mojem razvoju izkazala.«

Henry Ford je dejal, da se njegovo geslo glasi: Ne smatraj nobenega dela za premalenkostno, zanesi se predvsem na se in sku-

šaj v svojih obratih združiti zmogljivost s cenenostjo.«

Kot geslo sir Henryja Deterdinga, petrolejskega magnata, navajajo: Ce se zasačiš na pogreški, ne vztrajaj trdovratno na njej, temveč pogreško čim prej popravi.« Poglavar mlinarskega truista Rank je navedel geslo: »Drži se ljudi, ki ti povedo neprijetne resnice, in bodi nezaupen do tistih, ki te hvalijo.«

Gordon Selfridge pa je odgovoril: »Nič ne ovira uspeha bolj nego samozadovoljstvo.«

Švedski Eiffelov stolp iz cementa na skali

Družba „Skansk Cement“ bo zgradila v Stockholmu 380 m visok stolp

Švedi hočejo prekositi Francoze in zgraditi stolp, ki bo višji od Eiffelovega stolpa. Na starem razstavišču severno od štokholmskega živalskega vrta bo zgradil švedski profesor Asplund 380 m visok stolp, ki bo imel na vrhu bar. V višini 80 m bodo uredili restorano in brzo dvigalo bo posredovalo promet med zemljo, restorano ter barom. V restorano bo lahko istočasno obedovalo 430 oseb.

Gradnjo stolpa, ki bo za 80 m višji od Eiffelovega stolpa, bo financiralo podjetje »Skansk Cement«. Ogrodje ne bo iz železa, temveč v glavnem iz cementa. Tla na stavbišću so skalnata in kako trda je ta skala, vedo švedi najbolje iz časa, ko so jo morali razstreljevati, da pripravijo letališče Bromma.

Kupujte domače blago!

Kitajska – druga Španija

Kitajsko približevanje Moskvi je dalo nemškemu tisku, ki je, kakor znano, ves v službi režima in ki je bil doslej še precej nevtralen glede kitajsko-japonskega spora, povod, da je začel govoriti o »novem položaju«. Glavni narodno socialistični dnevnik »Völkischer Beobachter«, ki je bil doslej isto tako rezerviran, se zavzema sedaj odkrito za Japonsko in proti Kitajski. Pravi, da se je začela s sovjetsko-kitajsko nenapadno pogodbo paralela s Španijo, ki se izraža tudi v skupnih nastopih Kitajcev in Spancev v Valenciji. Moskva je na poti, da spremeni Kitajsko v drugo Španijo. To stališče glavnega narodno socialističnega organa in drugih nemških listov izvira pač iz pobude z višjega mesta. Posebno hudi so nemški listi na kitajskega generala Jata, ki je v Valenciji imel govor, v katerem je dejal, da so sovražniki valencijske vlade obenem prijatelji kitajskih nasprotnikov.

Smrt slovitega fizika

Umril je lord Rutherford, sloviti angleški fizik, profesor za eksperimentalno fiziko in ravnatelj Cavendishovega zavoda na univerzi Cambridge. Pokojnik si je pridobil velikanske zasluge za raziskovanje atomov

Prvi avtobus na tračnicah v Adis Abebi

V Adis Abebo je prispel prvi avtobus na tračnicah, ki bo obratoval redno na progi med Masau in abesinsko prestolnico. Za to pot je rabil štiri dni.

Oddaja imetja v Italiji

Italijanski ministrski svet je sprejel zakonski načrt, ki uvaja enkratni izredni davek na glavnice delniških družb. Ta davek je 10-odstoten. Družbe s pasivno bilanco bodo imele primerne olajšave.

Briljant v slaniku

V okolici Vroclava si je neki brezposelni v trgovini kupil slanika. Ko ga je hotel pojediti, se je zasvetil v ribjem mesu precej velik briljant, o katerem so ugotovili, da je pristen. Mož je svojo najdbo izročil policiji.

Bivši kralj v rudarski obleki

Vojvoda Windsorski, ki se mudi zdaj v Nemčiji, je v rudarski obleki obiskal neki nemški rudnik v Forurju

Prizor z japonsko-kitajskega bojišča

Baterija japonskega topništva brede skozi narasle vode pri Sanghaju

Nalezljive bolezni na znamkah

Gumirana stran znamk, terišče bakterij – Zanimiva debata na Angleškem

Zavoljo vprašanja, ali si je mogoče z znamkami naprtiti kakšno nalezljivo bolezen, je nastal na Angleškem prepir. Neki znani zdravnik je pred kratkim izjavil, da izvira po njegovem mnenju veliko število nalezljivih obolenj v ustih in tudi v notranjih organih od lepe navade, ki jo imajo ljudje, da silijo znamke.

»Zadnja stran znamk«, pravi ta zdravnik, »je pravo terišče za nešteto najraznovrstnejših bakterij. Znamke ležijo že v poštnih uradih v celih polah po mizah, v starih in zamazanih mapah, prijemajo jih stotine ljudi v roke, ki si teh rok niso vedno pravkar umili, in tako pomenijo znamke veliko nevarnost za ljudsko zdravje. Ista stvar je sicer tudi s pisemskimi zaviti, ki jih ljudje tako radi ovlažijo z jezikom in na ta način zapirajo. Ta slaba navada je prav tako razširjena, kolikor nevarna in potrebno bi bilo, da bi nastopili z vsemi pripomočki proti njej. Z znamkami bi bilo treba ravnati v vseh primerih s skrbjo, ne bi jih smeli prijemati in hraniti bi jih morali v higijensko neoporečnih posodah. Občinstvo bi morali pripraviti ob razvado, da silni znamke, z isto energijo, ki jo uporabljamo za to, da bi ga odvadili pljuvanja na tla.«

Poštna uprava pa je zavzela k temu popolnoma drugačno stališče. »Vsako leto prodamo več nego 7500 poštnih vrednotnic«, je izjavila, »še nikoli pa nismo slišali niti o enem primeru, da bi kdo obolel, ker je kakšno znamko oslinil. Našim uradnikom nalagamo povsod največjo skrb za snago in tudi snago glede znamk. O tem, da bi se širile pole po umazanih mizah, nam ni ničesar znano. Za gumiranje zadnjih strani naših znamk uporabljamo le najboljše arabske proizvode, tako da ni računati niti z neugodnimi kemičnimi učinki. Strah pred bacili se nam ne vidi pre-

več utemeljen. Vsi vendar vemo, da se živila zelo pogosto prijemajo z nesnažnimi rokami in da jih ljudje tudi tako jedo, vemo tudi, da razpolaga človeški organizem z dobro opremljeno vojsko protivnih bacilov (?), s policijo v ustih, ki opraviho na kratko z vsemi bakterijskimi skupinami, ki žive v nesnagi. Končno poznamo iz zgodovine policije znameniti eksperiment profesorja Pettekoferja, ki je požrl celo epruveto učinkovitih bolezenskih klic, pa ni obolel. Vendar smo pripravljeni služiti ljudskemu zdravju, če bi to od nas zahtevali, in znana nam je tudi pot, ki naj bi občinstvo pripravila do tega, da ne bo več lizalo znamk: gumiju bi bilo treba dodati le preparat, ki bi imel tako neprijeten okus, da bi se vsakdo branil približati svoj jezik tej mešanici.«

Debata o tem predmetu se še nadaljuje.

Zapuščeni otroci na Poljskem

Poljski listi pišejo, da je opazovati v tamkajšnjih mestih čedalje večje število pri merov, da starši izpostavljajo svoje otroke. Posebno hudo se je ta pojav razpasel v Lodžu, kajti letošnje leto do septembra so starši postavili tam 420 otrok na cesto.

Lodž velja za poljski Manchester, toda pa je tam še vse drugačna nego v Manchesteru. Revni ljudje ne odlagajo s svojih ramen »amo novorojenčkov, temveč tudi bolj odrasle otroke in celo po več istočasno. Doselej je uspelo le v redkih primerih ugotoviti starše zavrnjenih otrok. V mestnih zavetiščih v Lodžu imajo ta čas 2065 takšnih otrok.

Prijateljstvo med Jemenom in Italijo

Trije krasni arabski konji, ki jih je poklonil kralj Jemena italijanskemu kralju, prestolonasledniku Umberto in Mussoliniju

Hišni zapor za tri palestinska mesta

V eni zadnjih noči je prišlo v neki židovski naselbini na skrajnem jugu Palestine do srditega streljanja, ki mu je policija s težavo napravila konec. Nato je vlada objavila izjemno odredbo, ki obsega seznam hiš v območju Jeruzalema, Hebrona in Lide, katere naj se v primeru novih terorističnih dejanj z dinamitom poženejo v zrak... V Lidi so prebivalci prejeli ukaz, da se 22 ur na dan ne smejo ganiti iz svojih hiš. Oblast jim je odredila samo dve uri na dan za nakupe. Ta odredba ostane v veljavi dotlej, da bo občina plačala prvi obrok globe, ki so jo obsodili nanjo zavoljo požiga na tamkajšnjem letališču. V Jeruzalemu je policija ojačila varnostno službo v starem mestu. Naročila je velika železna vrata, da bi z njimi zaprla šestorico mestnih vrat, ki izvirajo še iz srednjega veka. V Dabariji pri Hebronu so dale oblasti zavoljo napada neke arabske skupine na policijsko stražnico pognati tri hiše z dinamitom v zrak.

Avto v letalu

Angleži, ki letijo na celino, bodo mogli odslej tudi svoje avtomobile prevažati z letalom, tako da jim bodo ob pristanku takoj na razpolago. Družba za mednarodni zračni tovorni promet je vrata svojih tovornih letal tako spremenila, da je mogoče tudi ta motorna vozila spravljati vanje. Prevažanje avtomobilov po zraku se bo vršilo do poljubnih evropskih letalskih postaj.

A NEKDOTA

Aleksander Macedonski si je že v deški dobi želel, da bi mogel vladati celemu svetu. Na svojega očeta je bil ljubosumen zaradi uspešnih vojnih pohodov in ko so nekoč sli prinesli vest o novi zmagi Filipa Macedonskega, je Aleksander vzdihnil: »Moj oče bo zavojeval ves svet in ne bo ničesar pustil za mene!«

VSAK DAN ENA

»Žan, močno sem razburjen, zaloputniti vrata namesto mene!«

